
Dichterbij

Leven in een sprookje

Gerard Lohuis

"Je moest eens weten hoe ik dat vroeger aanpakte. Je gelooft het niet, maar ik draaide iedereen om m'n vinger. Ik hoefde maar met mijn vingers te knippen en kreeg gedaan wat ik wilde". Marlène kijkt me aan alsof er niets aan de hand is en dat ze alles onder controle heeft. "Dan geloof je toch niet dat zo'n iemand van de woningbouwvereniging moeilijk doet om een maandje huur dat niet is betaald. Ik heb een stevige UWV-uitkering op basis van mijn verdiensten in het verleden en kan van weinig leven". Ze is gekrenkt al zal ze dat niet toegeven. Het is haar niet gegeven om eigen onvermogen toe te geven en al helemaal niet om toe te staan dat zij iets niet goed heeft gedaan. Ze stort liever een ordinair potje hersenkwaksel vermengd met een dodelijk gif leeg over degene die in haar vaarwater komt, dan bakzeil halen en toegeven dat ze net zo kwetsbaar is als iedereen.

Het is nooit anders geweest. Als enig kind draaide de wereld om haar en haar schoonheid zorgde er voor dat ze met gemak dingen gedaan kreeg waar ieder ander kind zijn best voor moest doen. Thuis was er altijd een au pair, die speciaal ingehuurd was om er voor te zorgen dat het haar aan niets zou ontbreken. Vader was nu eenmaal druk met zijn baan als directeur en moeder was als vooraanstaand wetenschapper meer buitenshuis dan er binnen aan te treffen. Dat haar ouders onderling weinig compassie voor elkaar hadden en alle liefde in Marlène stopten, bleek achteraf een moerassige voedingsbodem voor het ontwikkelen van een sociaal karakter.

Ze wil weten wat ik er aan ga doen om te regelen dat 'die hittepetit van de woningbouwvereniging' een toontje lager gaat zingen. "Als ik wil, kan ik morgen een andere baan vinden". Iemand met haar cv hoeft maar een briefje te fabriceren omdat er genoeg mensen in de rij staan te wachten op iemand met zo'n beroepsverleden als zij. En ze moeten vooral niet denken dat ik ook maar een sollicitatie de deur uit doe om die buitengewone pedante tante van die 'steenverhuurdersfabriek' aan haar wellustige financiële verlangens tegemoet te komen. Marlène is duidelijk gewend om bevelen uit te delen en de strijd aan te gaan wanneer deze niet worden opgevolgd. Ze heeft een beeld van zichzelf gevormd dat als gehard staal dienst doet in contact met anderen. Alles wat haar niet zint, ketst erop af en in haar eigen harnas waant ze zich ongenaakbaar.

Wat ik ook ga doen, het is altijd fout. Als ik doe wat ze van me vraagt, bevestig ik haar in het syndroom van de stiefmoeder van Sneeuwwitje die voor de spiegel altijd de mooiste van het land wilde zijn, als ik niets doe, deug ik niet in haar ogen en zal ze niet terugkeren. Bovendien wordt haar leven 'als een sprookje' om zeep geholpen wanneer ze merkt dat het mogelijk toch ook aan haar ligt dat ze voortdurend met anderen botst. Voor Marlène kan het leven maar beter een sprookje blijven.

"Ik ben ver weg, van jou, van alles wat er toe doet, van jou, wat er toe doet". Henk kijkt zwijgend zijn eigen zinnen na, alsof hij ze voorgoed uit zijn geheugen ziet verdwijnen. Waar al zo veel opgeslagen ligt wat nooit meer tevoorschijn zal komen omdat dat wat gestorven is, beter met rust gelaten kan worden. "Het is mijn ondraaglijke bestaan", opgesloten in zichzelf, geen uitweg wetend, "alsof ik me zelf in de gevangenis heb opgesloten". Henk denkt in poëzie waardoor zinnen langzaam komen omdat ze weldoordacht en vormelijk uitgesproken worden. Henk is een 53 jarige sterk behaarde melancholicus, waarbij de melancholie, het lijden aan het leven, hem regelmatig in een depressie doet belanden.

Zijn baard, die eens gitzwart moet zijn geweest, is doorspekt met het grijs van de jaren en tekent hem vele jaren ouder. Te veel leven is hem ontglipt. Veel van wat hem diep geraakt heeft, bleek onbereikbaar ook al had hij het in zijn handen. Zo leerde hij tijdens het lesgeven een vrouw kennen. Zij was getrouwd en buiten de paden grazen is iets wat niet in hem opkomt. Totdat ze na afloop van een avondles blijft zitten en ze aan de praat raken. Ze vertelt hoe ze in een relatiecrisis opgesloten zit bij een man die meer met zijn werk getrouwd is dan haar lief is en zij alleen nog bij hem is vanuit die eerste fijne jaren met hem. Waar ze nog steeds naar terug verlangt maar waar de liefde als een schip uit de haven vertrokken is en haar aan de kade achterlaat.

Henk is een jaar later met haar getrouwd, onstuimige jaren volgen, hij leert zichzelf in haar te verliezen en alles in hem leeft. Totdat haar ex-man in de problemen komt en zij zich verplicht voelt om terug te keren. Henk desolaat achterlatend. Hij sluit zich af van de wereld. De depressie zuigt het leven uit hem weg. Hierdoor ziet hij pas drie jaar later dat er één bericht is verstuurd via Facebook waarin ze zegt vreselijke spijt te hebben en naar hem verlangt. Henk heeft het gemist want door verdriet overmand doet hij een suïcidepoging, belandt in de WAO en vertrekt naar Noorwegen.

"Ik heb me nooit ergens beter thuis gevoeld dan in dit land met z'n bossen en mensen die op een rauwe manier eerlijk in het leven staan. Ik knapte hier beter op dan door de prozac. De akvavit in de lokale kroeg, zorgde er voor dat ik weer durfde te gaan voelen". Henk moest terugkeren naar Nederland omdat zijn moeder op sterven lag en zij hem nog één keer wilde zien. Henk zag haar na dertig jaar terug en begreep dat zijn moeder altijd had geprobeerd een goede moeder te zijn, en dat ze ontzettend veel spijt had dat ze steeds met andere mannen bezig was geweest en Henk aan zijn lot had overgelaten. Henk had haar vergeven en het gemis van haar liefde gevoeld.

"Alles wat er toe doet, is ver weg, al is het zo dichtbij. Ik verlang naar wat was en niet meer is maar er wel zou moeten zijn".